

Pobranie materiału w celu diagnostyki genetycznej zakażenia wirusem A/H1N1v

Próbki do badania najlepiej pozyskać najpóźniej do 5 dni po wystąpieniu objawów - optymalnie przed ustąpieniem gorączki.

Materiał należy pobrać zarówno z nosa, jak i gardła:

- wymaz z nosa i gardła (to najprostszy sposób; materiał wystarczający, choć mniej adekwatny niż aspirat lub popłuczyny z nosogardła)
- popłuczyny z nosogardła (z obu nozdrzy);
- aspirat wydzieliny z nosogardła (z obu nozdrzy).

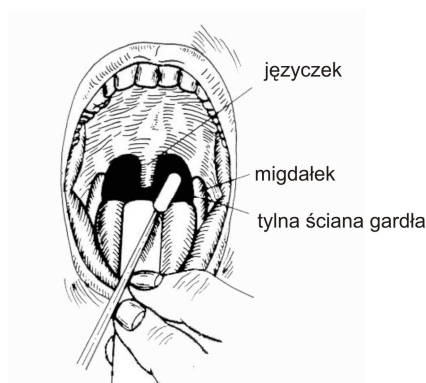
W przypadku zajęcia dolnych dróg oddechowych badanie aspiratu z tchawicy i oskrzeli charakteryzuje się większą wartością diagnostyczną.

Technika pobrania wymazu:

Należy stosować tylko **jałowe wymazówki wykonane w całości wyłącznie ze sztucznego tworzywa** - plastikowy patyczek z końcówką ("wacikiem") z syntetycznego włókna (poliester, dakron, sztuczny jedwab, czysta wiskoza bez domieszek bawełny).

Nie należy stosować tradycyjnych wymazówek (drewnianych z końcówką z waty lub bawełny) ponieważ inaktywują enzymy używane w reakcji PCR, a wynik badania pobranej nimi próbki może być fałszywie ujemny. Osobnymi wymazówkami należy pobrać materiał z gardła i obu nozdrzy (w sumie 3 wymazówki). Suchą wymazówką energicznie potrzeć powierzchnię obu migdałków oraz tylną ścianę gardła, zwłaszcza miejsca zmienione zapalnie. Nie wolno dotykać błony śluzowej policzków, podniebienia i języka, aby nie zanieczyścić materiału śliną.

Wymaz z gardła – należy poprosić pacjenta o szerokie otwarcie jamy ustnej. Używając szpatułki docisnąć język ku dołowi, co pozwoli uniknąć kontaminacji wymazu śliną i za pomocą suchego sterylnego patyczka wymazowego energicznie potrzeć obie powierzchnie migdałków oraz tylną ścianę gardła (bez dotykania powierzchni jamy ustnej) zwracając szczególną uwagę na miejsca zapalnie zmienione. Koniec patyczka wymazowego (tuż przy zakrętce) odłamać. Patyczek wymazowy z pobranym materiałem umieścić następnie w jałowej probówce transportowej (bez dotykania wacikiem jej ścianek), z którą został on dostarczony. Probówkę zakręcić i podpisać (nazwisko pacjenta, data pobrania wymazu).

Wymazy z nosa (z obu nozdrzy) – należy upewnić się czy przed pobraniem materiału pacjent nie wydmuchiwał nosa. W celu pobrania wymazu należy delikatnie odchylić głowę pacjenta do tyłu i przytrzymać za podbródek. Drugą ręką umieścić koniec suchego sterylnego patyczka wymazowego w prawym nozdrzu pacjenta. Wymaz powinien być pobrany energicznie, aby mieć pewność, iż zawiera on zarówno komórki, jak i śluz z wnętrza nozdrza. Koniec patyczka wymazowego (tuż przy zakrętce) odłamać. Patyczek wymazowy z pobranym materiałem umieścić następnie w probówce, w której jest już wymaz z gardła. Probówkę zakręcić. Wg tej samej procedury za pomocą nowego sterylnego patyczka wymazowego należy pobrać wymaz z lewego nozdrza. W ten sposób w jednej probówce znajdują się trzy patyczki wymazowe.

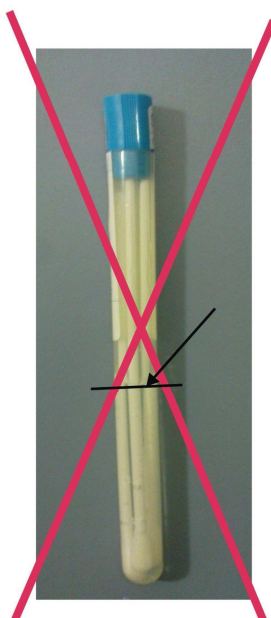
Do probówki dodać tyle soli fizjologicznej lub PBS lub innego podłoża transportowego wirusologicznego, tak aby waciki, **I TYLKO WACIKI**, były **całkowicie zanurzone**.

Nie należy stosować innych podłoży transportowych, np. bakteriologicznych (węgiel, agar itp.)

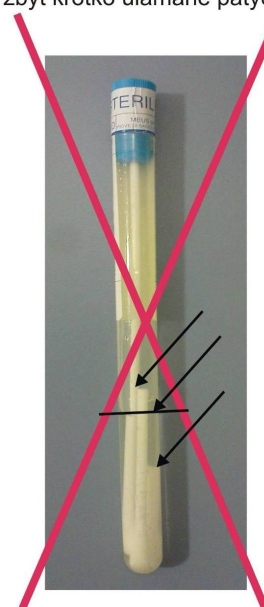
prawidłowo pobrany wymaz
patyczki ułamane przy zakrętce,
jedynie zwilżone płynem transportowym

źle pobrany wymaz
za dużo płynu transportowego

źle pobrany wymaz
za dużo płynu transportowego
i zbyt krótko ułamane patyczki

Transport:

Próbki należy przechowywać i transportować **W POZYCJI PIONOWEJ** w temperaturze +4°C, a dostarczyć do laboratorium jak najszybciej, optymalnie w ciągu 24 godzin, ale **nie dłużej niż w ciągu 4 dni**.

PRÓBEK NIE ZAMRAŻAĆ !

Piśmiennictwo

1. CDC 2009: Interim guidance on specimen collection and processing for patients with suspected swine influenza A (H1N1) virus infection (<http://www.cdc.gov/h1n1flu/specimencollection>; 23.11.2009)
2. Zalecenia, dotyczące pobierania materiałów klinicznych przeznaczonych do badań diagnostycznych w Laboratorium Samodzielnej Pracowni - Krajowego Ośrodka ds. Grypy NIZP-PZH (www.pzh.gov.pl; 23.11.2009)